

1 TÉSALONIKA

Ini Sa Muna Igsulat I Pabelo Diyà Sa Umpungan I Hésus Diyà Tésalonika

Ini Denu Sa Muna Igsulat I Pabelo Diyà Sa Medoo TegeTésalonika

Na, diyà sa uwang tanà Masidoniya sa menuwa Tésalonika. Endà iseg di mediyù iya wé menuwa diyà sa menuwa Pilipos. Egoh sa keduwa di gulé mig-ipanaw Pabelo i anì egtegudon denu si Kelistu diyà sa medoo menuwa, migdalut daa eg-angay egtegudon diyà sa medoo etaw diyà Tésalonika. Iya sa duma i Pabelo si Silas owoy si Timotiyu. Endà iseg di nelugay sa ketegudon da dahiya, gasama iya medoo dé sa etaw migpigtuu diyà si Hésus Kelistu. Dodox duen duma da etaw Hudiyu migkuntelà kenagda, owoy egbogowen da sa medoo etaw dahiya anì kuntelaen da ma kagda. Huenan di, mig-ipanaw da si Pabelo eg-angay dutu Kolintu dò. Dodox nebul Pabelo i denu sa medoo egpigtuu diyà si Hésus diyà Tésalonika, enù ka mesemek da kéen migpigtuu amuk egkepelihay da danà sa medoo egkuntelà kenagda. Huenan di, sinugù di Timotiyu i egpelengen diyà kenagda diyà Tésalonika.

Agulé, egoh i Timotiyu miglikù, tinulon di diyà si Pabelo denu sa medoo tegeTésalonika. Egoh i Pabelo pelà diyà Kolintu, migsulat diyà sa medoo etaw tegeTésalonika. Miggpesalamat diyà si Nemula enù ka meeles sa kepigtuu da diyà si Hésus Kelistu owoy egpebagelen di ma sa pedu da. Egsasaen di ma kagda anì peelesen da sa kepigtuu da diyà si Hésus Kelistu, apiya di pa egkepelihay da. Owoy itulù di ma denu sa kepelikù i Kelistu.

Ini Sa Edungan Kagi I Pabelo Diyà Sa Medoo TegeTésalonika

1 ¹Na, si Pabelo a egsulat ini i owoy si Silas owoy si Timotiyu. Egsulat ké diyà keniyu, sa umpungan i Hésus diyà menuwa Tésalonika, sa medoo egpigtuu diyà sa Emà ta si Nemula owoy diyà si Datù Hésus Kelistu.

Egsimbà ké anì mekehaa yu sa mepion ketabang ipeuloy i Nemula owoy sa melanih keugpà yu danà di.

Eg-looen I Pabelo Sa Kepigtuu Sa Medoo TegeTésalonika

2 Na, uman ké egsimbà, egtakaan ké kiyu eg-ingadan owoy takà ké ma egpesalamat diyà si Nemula denu keniyu. **3** Egtulonen ké diyà si Nemula, sa Emà ta, sa mepion egbaelan yu danà sa kepigtuu yu owoy sa galebek yu ma danà sa kehidu yu owoy sa ketigkel yu ma sa medoo kelikutan danà sa keangat-angat yu si Hésus Kelistu, sa Datù ta. **4** O medoo duma ké egpigtuu, netiigan ké eghiduwani Nemula kiyu owoy hinemili di kiyu, **5** enù ka egoh ké migtulù keniyu sa Mepion Tegudon, beken uloy kagi ké daa ini i tegudon ké, dodox dakel polo sa egkegaga di danà sa Metiengaw Suguy i Nemula. Huenan di, netiigan yu tigtu tuu sa tegudon ké diyà keniyu. Egoh ké eg-ugpà pelà diyà keniyu, netiigan yu ma sa adat ké pulung mepion anì metabangan yu. **6** Netiigan ké ma hinemili i Nemula kiyu enù ka inilingan yu kami owoy sa Datù ta ma. Apiya di pa duen sa medoo kelikutan yu danà sa kepigtuu yu, sinakem yu doo sa tegudon, owoy neanggan yu doo danà sa Metiengaw Suguy i Nemula. **7** Huenan di, ini egoh di kiyu ma dé sa eg-ilingan sa langun etaw egpigtuu diyà uwang Masidoniya owoy diyà Akaya ma. **8** Migseluh dé sa kagi i Nemula dahiya diyà Masidoniya owoy Akaya danà yu, dodox beken dahiya daa, enù ka nekedineg ma dé sa langun etaw denu sa kepigtuu yu diyà si Nemula. Huenan di, sumalà dé sa eg-angayan ku, endà duen sa pesawan ku tumulon diyà kenagda denu sa kepigtuu yu, **9** enù ka kagda polo sa egtulon diyà kenak sa egbaelan yu egoh ké mig-ugpà diyà keniyu egoh anay. Egtulonen da ma sa kinesakem yu sa tegudon ké owoy sa kineeked yu sa medoo inetaw pinenemula yu egoh anay. Egtulonen da ma sa kineiniyug yu sa inetaw anì egpangunut yu polo diyà si Nemula, sa tuu Nemula nehagtay doo taman endà meelut di. **10** Egtulonen da ma sa keangat-angat yu sa Anak di kedu langit dò, si Hésus. Kagdi sa inenaw i Nemula egoh di nematay, owoy kagdi sa eg-aluk kenita diyà sa kepigtamay i Nemula tumebow.

Ini Denu Sa Mepion Adat I Pabelo Diyà Tésalonika

2 **1** Na, o medoo duma ké egpigtuu, netiigan yu doo endà uloy sa kineugpà ké diyà keniyu egoh anay. **2** Netiigan yu ma sa egoh ké pinelihay owoy sinumbung ma diyà Pilipos egoh ké endà pa mig-angay diyà keniyu. Dodox apiya di pa dakel sa kelikutan ké dahiya, tinabangan i Nemula doo kami, huenan di mebagel doo sa pedu ké egtulù diyà keniyu sa Mepion Tegudon kedu si Nemula, apiya di pa dakel sa kekuntelà da kenami diyà sa menuwa yu. **3** Iya maen di ya enù ka endà medaet sa pedu ké sa linekgangan sa ketulù ké. Endà ma logkù sa pedu ké ataw ka lebeg, owoy

endà ma duen pedu ké eg-akal etaw. ⁴Dodoo kami sa sinaligan i Nemula sa Mepion Tegudon enù ka netuuwan diyà sa adat ké kesaligan. Huenan di amuk egtegudon ké, endà duen pedu ké metuuwan sa medoo etaw daa, dodoo ungayà ké polo metuuwan Nemula i enù ka kagdi sa egpeketiig sa pedu ké. ⁵Netiigan yu ma doo metudà sa kagi ké. Endà ma miggentù ké, owoy endà ma duen kekeima ké pantiyali iglidung ké diyà sa medoo kagi ké. Si Nemula sa petuu siini guwaen ku. ⁶Endà linagbet ké duu sa keolò sa medoo etaw kenami, ataw ka kiyu ataw ka sa duma etaw.

⁷Na, kami sa salu i Kelistu, huenan di mebaluy mekesugù ké sa keadat yu kenami danà sa gelal ké. Dodoo egoh ké diyà keniyu, endà dé migsugù ké keniyu, enù ka mehidu ké lagà sa bayi eg-ipat sa medoo anak di. ⁸Danà ké eghidu keniyu, dakel sa pedu ké egbegay diyà keniyu sa Mepion Tegudon kedu si Nemula lapeg sa nami pedu ma, enù ka tigtu dakel yu kiyu i diyà sa pedu ké. ⁹O medoo duma ké egpigttuu, netulengan yu ma sa galebek ké owoy sa medoo kelikutan ké egoh ké diyà keniyu. Ligò ké egtulù keniyu sa Mepion Tegudon kedu si Nemula, miggalebek ké ma agdaw owoy sigep anì endà egpebabaaen ké kiyu sa gastu ké.

¹⁰Egoh ké pelà diyà keniyu, netiigan yu doo taman si Nemula ma sa adat ké diyà keniyu i etaw egpigttuu. Anan metiengaw owoy metudà sa binaelan ké, owoy endà ma duen adat ké keniyu mesibolow yu. ¹¹Netiigan yu ma sa adat ké lagà sa maama eg-ipat sa medoo anak di. Sinigbaenbaen ké kiyu egtulù owoy pinetéél ké ma sa pedu yu owoy pineges ké ma kiyu ¹²anì pelumanan yu sa adat yu. Iya sa pesuwan di anì metuuwan Nemula i diyà sa adat yu diyà tanà enù ka kagdi sa mig-umow keniyu anì mekeunut yu sa kedadù di owoy sa senang di kani.

¹³Na, takà ké ma egpesalamat diyà si Nemula danà sa kinesakem yu sa kagi di dinineg yu diyà kenami. Netuuwan yu sa keikagi ké sa kagi i Nemula, beken sa nami kagi daa. Siedò kagi di, iya sa eggalebek ini egoh di diyà keniyu i etaw egpigttuu. ¹⁴Netiigan ké sa galebek di diyà keniyu enù ka nekeiling yu dé sa medoo umpungan i Hésus diyà uwang Hudija, sa medoo etaw dutu egpigttuu diyà si Nemula owoy diyà si Hésus Kelistu. Nepelihay yu ma danà sa medoo duma yu lagà sa egoh da nepelihay danà sa medoo Hudiju diyà sa tanà da. ¹⁵Inimatayan sa medoo Hudiju Hésus i, sa Datù ta, owoy sa medoo tegesugkow i Nemula ma egoh anay, owoy kami ma sa pinelihay da ma temù. Tinipay da ma Nemula i owoy kinuntelà da sa langun etaw, ¹⁶enù ka inalang da sa ketegudon ké diyà sa medoo etaw beken Hudiju anì endà ma mealukan da. Huenan di, migkedoo dé sa salà da taman migsubela lagà sa kuden egsuwék. Dodoo, dumagpak igkani sa kepigtamay i Nemula diyà kenagda.

Ini Denu Sa Ungayà I Pabelo Egpelikù Diyà Kenagda

¹⁷Na, o medoo duma ké egpigttuu, egoh ké miglegkang diyà keniyu, mebugà ké keniyu apiya di pa endà nelugay di. Apiya di pa mediyù ké

dé, medapag yu doo diyà sa pedu ké. Takaan ké kiyu egpenemdem owoy tigtu neiyapan ké kiyu eghaa.¹⁸ Iya sa ungayà ké pelikù ké dema mangay diyà keniyu. Medoo gulè guwaen ku dò pelikù a diyan, dodox inalang i Satanas kami.¹⁹ Iya sa pesuwan di dakel sa pedu ku humaa keniyu enù ka kiyu sa kepionon pedu ké amuk pelikù Datù Hésus i. Amuk hediya, kiyu i etaw egpigtuu sa pesuwan di duen sa mepion eg-angat-angatan ké diyà si Nemula owoy sa pesuwan ké ma meanggan, owoy kiyu sa ketuu di sa keikagi ké egpedakel sa keatu ké diyà sa galebek ké.²⁰ Tigtu tuu, kiyu sa pesuwan ké egkeolò etaw owoy kiyu sa keangganán ké ma.

3 ¹Na, egoh di endà egpeketingkel ké sa kekebugà ké keniyu, iya sa penemdem ké lumebù ké si Silas diyà sa menuwa Atinas² owoy peangayen ké diyà keniyu Timotiyu i, sa duma ta egpigtuu. Kagdi sa duma ké eggalebek diyà si Nemula egtulù sa Mepion Tegudon denu si Kelistu. Pineangay ké kagdi diyà keniyu anì pebagelen di sa kepigtuu yu owoy peelesen di ma sa pedu yu anì endà mesemek yu,³ enù ka ungayà ké endà humali yu danà sa medoo kepelihayan yu. Netiigan yu doo tumebow sa medoo lihay diyà kenita i etaw egpigtuu, enù ka iya sa meukitan ta tinulon i Nemula.⁴ Egoh ké pelà diyà keniyu, takà ké egtulon diyà keniyu sa ketebow sa medoo lihay ta. Hê, tuu ma doo, netiigan yu duen medoo lihay ta ini egoh di.⁵ Huenan di, egoh di endà egkegaga ku sa kekebugà ku keniyu, pineangay ku Timotiyu i diyà keniyu anì metiigan ku amuk tapay doo meeles sa kepigtuu yu, enù ka melenaw a amuk tepengan i Satanas kiyu owoy amuk uloy daa sa galebek ké diyà keniyu.

Migtanà Sa Pedu I Pabelo Danà Sa Dinineg Di Diyà Si Timotiyu

⁶ Na, ini egoh di migtebow dé Timotiyu i kedu diyà keniyu owoy mepion sa tulon di denu keniyu. Tinulon di diyà kenami meeles doo sa kepigtuu yu owoy dakel ma sa kehidu yu. Tinulon di ma egketulengan yu doo kami owoy ungayà yu ma humaa kenami lagà mendaa sa nami ungayà.⁷ Huenan di, o medoo duma ku egpigtuu, metéél dé sa pedu ké ini egoh di danà sa tinulon i Timotiyu. Apiya di pa duen medoo kelikután ké owoy medoo kepelihayan ké, metéél doo sa pedu ké danà sa kepigtuu yu,⁸ enù ka ini egoh di lagà ké sa etaw eglinadu nelikuan dé enù ka metanà sa pedu ké amuk meeles doo sa kepigtuu yu diyà si Datù.⁹ Huenan di, egpesalamat ké diyà si Nemula denu keniyu. Diyà sa kehaa di, tigtu subela sa egoh ké neanggan denu keniyu.¹⁰ Agdaw owoy sigep takà ké egpegeeni temù diyà si Nemula anì mehaa ké kiyu anì umanan ké sa kepigtuu yu diyà sa kenà di endà pa negulub.

¹¹ Na, egsimbà ké diyà si Nemula Emà ta owoy si Datù Hésus anì baelan da kami sa ukitan ké pelikù diyà keniyu.¹² Egpegeeni ké ma pedakelen i Datù temù sa kehidu yu diyà sa medoo duma yu egpigtuu lapep sa langun

etaw, lagà mendaa kedakel di sa nami kehidu kenyi. ¹³Egpegeni ké ma anì peelesen di sa pedu yu anì endà duen mesigbolow di dahiya. Amuk hediya, metiengaw yu dé diyà sa kehaa i Emà ta Nemula amuk tumebow Datù Hésus i meunutan sa medoo etaw di metiengaw.

Egsasà Pabelo I Anì Umanan Da Sa Adat Da Kenà I Nemula Metuuwan

4 ¹Na, o medoo duma ké egpigtuu, duen ma isasà ké diyà kenyi.
Netiigan yu sa mepion adat yu sa kenà i Nemula metuuwan, enù ka inilingan yu diyà kenami owoy iya ma sa adat eg-unutan yu ini egoh di. Dodoo danà ké nesesebaen si Datù Hésus, egpegeni ké diyà kenyi owoy isasà ké ma diyà kenyi anì umanan yu sa adat yu mepion. ²Netiigan yu doo sa igtulù ké diyà kenyi danà i Datù Hésus.

³Na, iya sa ungayà i Nemula kumetiengaw yu temù owoy ekedan yu ma sa kebigà. ⁴Ungayà di ma metiigan yu umipat sa lawa yu anì metiengaw yu owoy mipedu ma sa adat yu. ⁵Yoko eg-iling duu sa medoo etaw endà egpigtuu, sa endà egkelayam si Nemula, enù ka iya sa adat da takà da eg-unut sa kekeiyap da ebgigà. Ulan iya wé. ⁶Hahaa yu anì endà mesalà yu diyà sa medoo duma yu danà yu ebgigà. Iya sa igsasà ké diyà kenyi egoh anay egoh ké migpeges kenyi, enù ka si Nemula sa migtamay sa langun etaw egbael medaet lagà iya wé. ⁷Inumow i Nemula kita anì metiengaw ki, beken iya sa ungayà di amuk tétê ki. ⁸Huanan di, amuk eg-ekedan sa etaw siini igsasà ké, beken sa kagi etaw daa sa eg-ekedan di, dodoo eg-ekedan di polo Nemula i, sa egbegay sa Metiengaw Suguy di diyà kenyi.

⁹Na, endà duen maen di ya egsulat a diyà kenyi denu sa kehidu yu sa medoo duma yu egpigtuu, enù ka tapay dé tinulù i Nemula kiyu anì sehiduway yu. ¹⁰Tuu ma doo, eghiduwan yu sa langun duma yu egpigtuu diyà sa uwang Masidoniya. Dodoo, o medoo duma ké egpigtuu, egsasaen ké kiyu, umani yu pa sa kehidu yu. ¹¹Udesi yu sa keugpà yu anì melanih. Yoko egpenemdem duu sa egbaelan etaw amuk endà duen sa niyu dahiya. Udesi yu polo galebek sa hagtag yu, iling sa tapay igsugù ké diyà kenyi. ¹²Amuk hediya sa egbaelan yu, metuuwan sa medoo liyu etaw diyà sa adat yu, apiya di pa endà pa egpigtuu da, owoy endà ma duen pesuwan yu pegastu diyà sa medoo duma yu.

Ini Sa Igtulù I Pabelo Denu Sa Kepelikù I Datù

¹³Na, o medoo duma ké egpigtuu, ungayà ké metiigan yu denu sa medoo duma yu nematay, anì endà mebukul yu iling sa medoo etaw endà duen sa mepion eg-angat-angatan da diyà si Nemula. ¹⁴Egpiptuu ki nematay Hésus i owoy mig-enaw dema, huanan di egpiptuu ki ma pelikù Hésus i dema diyà tanà owoy peunuten i Nemula diyà kagdi sa medoo etaw egpiptuu nematay dé.

¹⁵ Na, siini itulù ké diyà keniyu, iya sa kagi i Datù. Amuk meuma sa kepelikù i Datù, kita i egpigtuu nehagtay doo, endà mekehuna ki mebatun diyà sa medoo egpigtuu nematay dé. ¹⁶ Hê, petuntun Datù i kedu langit dò, owoy petaleden di sa kagi di metibos. Dumuen ma sa metaled kagi metibos sa sebaen egsugùsuguen i Nemula épê dakel gelal, owoy dumuen ma sa metaled dagì petegbuliyan i Nemula. Amuk meuma iya wé, umenaw da muna sa medoo nematay egpigtuu diyà si Kelistu.

¹⁷ Agulé, sa eg-enaw owoy sa egpigtuu nehagtay doo eg-ugpà pelawà diyà tanà, petow ki dé mebatun langun tumelabuk ki si Datù diyà sa medoo gaeb diyà awang. Amuk hediya, umugpà ki diyà si Datù taman endà meelut di. ¹⁸ Huanan di, seupionoy yu pedu danà siini eg-ikagiyen ké denu sa medoo duma yu egpigtuu nematay dé.

Ini Sa Egoh I Pabelo Egpetulik Kenagda Sa Kepelikù I Datù

5 ¹Na, o medoo duma ké egpigtuu, endà duen maen di ya sumulat ké diyà keniyu denu sa agdaw di meketuu iya wé, ²enù ka kiyu, netiigan yu doo sa ketebow siedò agdaw i Datù lagà ketebow sa tegepenakaw sigep. ³Amuk buyu dé meuma iya wé, mikagi sa medoo etaw, guwaen da, “Melanih owoy mepion doo sa keugpà ta. Endà dé duen pesuwan ta melimedangan.” Dodox, petow dé polo dumagpak diyà kenagda sa sugsug da. Endà mekepelaguy da lagà sa bayi endà mekeeked di sa mesakit di amuk egsakalan. ⁴Dodox kiyu, o medoo duma ké egpigtuu, endà dé eg-ugpà yu diyà deleman. Huanan di, amuk tumebow siedò agdaw kepelikù i Datù, endà duen pesuwan yu mepetow lagà tebowen yu tegepenakaw. ⁵Enù ka langun yu dé etaw legdaw owoy etaw agdaw, beken ki etaw delem ataw ka etaw sigep. ⁶Huanan di, yoko egiling nga sa liyu etaw lagà egtudug. Dodox tulik yu polo owoy peeles yu sa penemdem yu anì endà umiling yu sa penemdem sa etaw eghiluwen. ⁷Haa yu. Sa egtudug, egtudug da daa amuk sigep, owoy sa eghiluwen, eg-inemen da sa mekehilu amuk sigep. ⁸Dodox kita sa etaw agdaw, huanan di peeles yu sa penemdem yu. Peeles yu ma sa kepigntuu yu owoy sa kehidu yu lagà sa keluhub yu anit, owoy sa keangat-angat yu sa kealuk i Nemula lagà ketagù yu sayap wagya. ⁹Beken iya sa pesuwan i Nemula mighemilì kenita anì pigtamayan di kita, dodox iya polo sa penemdem di alukan di kita danà i Hésus Kelistu, sa Datù ta. ¹⁰Kagdi sa nematay anì alukan di kita anì melalù ki doo diyà kenagdi, apiya di pa nematay ki ataw ka nehagtay ki pelà amuk pelikù. ¹¹Huanan di, seupionoy yu pedu owoy setabangay yu ma, lagà sa egbaelan yu ini egoh di.

Egsasà Pabelo I Kenagda Denu Sa Adat Da Diyà Sa Umpungan I Hésus

¹² Na, o medoo duma ké egpigtuu, duen ma sa isasà ké keniyu. Adati yu sa medoo maama eggalebek diyà keniyu, sa kaunutan yu egtulù keniyu

danà i Datù. ¹³ Adati yu kagda temù owoy pehauwi yu diyà kenagda sa kehidu yu danà sa galebek da diyà keniyu. Udesi yu sa melanh keseamutay yu.

¹⁴ Ini ma sa isasà ké diyà keniyu, o medoo duma ké egpigtuu. Ikagiyi yu sa etaw egpauk anì gumalebek da. Pebagel yu pedu sa etaw buyu mesemek, owoy tabangi yu ma sa etaw melungoy kepigtuu. Pelungoy yu ma sa niyu pedu diyà sa langun etaw. ¹⁵ Hahaa yu anì endà sumulì yu amuk mesalà sa duma yu diyà keniyu, dodoo udesi yu polo takà sa mepion egbaelan yu diyà sa duma yu owoy diyà sa langun etaw ma.

¹⁶ Pepion yu takà sa pedu yu anì meangan yu temù. ¹⁷ Simbà yu takà. ¹⁸ Sumalà dé sa keugpà yu, iling ka mepion ataw ka medaet, pesalamat yu diyà si Nemula, enù ka iya sa ungayà di diyà keniyu danà yu nesesebaen si Hésus Kelistu.

¹⁹ Hahaa yu anì endà alangen yu duu sa egbaelan sa Suguy i Nemula. ²⁰ Yoko ma eg-eked duu sa kagi i Nemula egtebowtebow, ²¹ dodoo tepengi yu daa sa langun dinegen yu anì metiigan yu amuk tuu ataw ka endà. Sakem yu sa mepion, ²² dodoo ekedi yu sa langun balangan medaet.

²³ Na, si Nemula sa egpelanih sa pedu ta lapeg sa keugpà ta ma, ungayà ké petiengawen di kiyu temù. Ungayà ké ma tulikan di sa pusung yu owoy sa suguy yu owoy sa lawa yu anì endà duen mesibolow di dahiyia amuk tumebow Hésus Kelistu i, sa Datù ta. ²⁴ Kesaligan sa mig-umow keniyu, owoy petuuwen di doo siini ungayà ké.

Ini Sa Sabuhanan Kagi I Pabelo Diyà Sa Medoo TegeTésalonika

²⁵ Na, o medoo duma ké egpigtuu, simbai yu ma kami.

²⁶ Na, amuk mesetipon yu, pehauwi yu sa kehidu yu diyà sa langun duma yu egpigtuu.^a

²⁷ Ini sa isugù ku diyà keniyu danà sa egkegaga ku igbegay i Datù, basa yu siini sulat ké diyà sa langun duma ta egpigtuu.

²⁸ Na, egsimbà ké anì mekehaa yu sa mepion ketabang ipeuloy i Datù Hésus Kelistu.

Na, taman iya daa sa kagi ké. *Si Pabelo*

^a **5:26** Mebaluy ma guwaen di, “Ingadeki yu sa langun duma yu egpigtuu danà sa kehidu yu kenagda.”